

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 18

Penktadienis, Gegužio (May) 6, 1966, Toronto, Ontario

M E T A I XXXV

Saigoničiai Demonstravo Reikalaudami Sulaikyt Eksterminacijos Karą Vietname

SAIGON. — Arti 9,000 saigoničių su budistais priešakyje demonstravo miesto gatvėmis su plakatais, reikalaujančiais sulaikyti eksterminacijos karą. Kalbėtojai ir plakatai kaltino Jungtines Valstijas naikinime krašto bombomis, granatomis, chemikalais ir kitais būdais, išniekinime moterų ir nuodijime žmonių proto. Demonstrantai buvo sulaikyti policijos apie 100 metrų nuo JAV ambasados.

MASKVA. — Maršalas R. Malinovskis kaltino JAV ginkluotą jėgą naudojimą naciškų metodų Pietų Vietname.

Pirmosios gegužės demonstracijos čia, Tokijo. Paryžiuje, Londone ir kituose didmiesčiuose reikalavo sulaikyti karą Vietname. Pekine, Kinijos sostinėje, demonstracijoje dalyvavo apie 3,000,000. Per visą Japoniją gegužės pirmosios demonstracijose dalyvavo apie 3,000,000.

Reikšmingiausia demonstracija, be abejonės buvo pačiame Saigone, amerikiečių palaikomos vyriausybės centre. Nežiūrint didžiausio pavojaus, demonstracijoje dalyvavo virš 8,000 žmonių. Ir jie reikalavo sulaikyti karą, prarasti rinkimus sudarymui civilinės vyriausybės.

Daugelis plakatų reikalavo:

Sužalėjo Lenkijos Laivą Š. Vietname

VARŠUVA. — Lenkijos užsienio reikalų ministras iškėlė Jungtinių Valstijų ambasadoriui J. A. Gronouskiui aštrų protestą dėl subombardavimo Lenkijos prekinio laivo "Bieńskowski", kai jis krovėsi kūrą Haiphongo uoste, šiauriniame Vietname.

Laivas buvo sužalotas, kai JAV bombieriai darė puolimą ant uosto. Taipgi buvo šaudoma ir iš karo laivų kanuolių.

Bombos nepataikė tiesiai į laivą, bet krito taip arti, kad sužalėjo laivą. Ar buvo užmuštų kas nors iš įgulos, nesakoma notoj.

Nota buvus pasiūsta JAV vyriausybei. Ką ji pasakys, nežinia.

"Amerikiečiai, važiuokit namo".

Stebėtojai reiškia mintį, kad ir Pietų Vietname vystosi nusistatymas prieš amerikiečius, ne vien prieš militaristų valdžią. Nežmoniškas bombardavimas, naudojimas dujų ir chemikalų, naikinimas javų laukų ir miškų sukėlė vietnamiečių didelį pasipiktinimą amerikiečiais.

HANOI. — Šiaurės Vietnamo vyriausybė pranešė, kad jos jėgos nušovė tūkstantą amerikiečių orlaivų. (Amerikiečiai prisipažįsta tikrai prie 225. Bet bendrai, amerikiečiai netekę 306 orlaivų).

Bombardavimai šiaurės Vietnamo tęsiasi ir toliau. Amerikiečių bombieriai bombarduoja beveik visą šiaurinį Vietnamą, tik vengia didžiųjų miestų.

Tymsteriai Prieėmė Naują Susitarimą

TORONTO. — Ontarijos tymsteriai 4,369 balsais prieš 885 priėmė naują susitarimą tarp unijos lyderių ir sunkvežinių (truks) kompanijų. Tokiu būdu, streikas, trukęs 14 savaičių, pasibaigs.

Pagal naują sutartį, vairuotojams algos bus pakeltos 70 centų į valandą per tris metus. 40 valandų savaitę bus įvesta su sausio 1 diena 1968 metų. Taipgi jie gaus 12 centų į valandą kitais būdais.

Nekurios kompanijos pradės darbą tuojuo, bet kitoms trukusią savaitę kitą, kol bus suorganizuotas sunkvežinių veikimas.

Streikas buvo palietęs 55 trokų kompanijas.

NAIROBI, Kenya. — Prezidentas Jomo Kenyatta, kurį britai buvo įkalinę už vadovybę kovoje už Kenyos nepriklausomybę, dabar virsta vis didesniu diktatoriumi.

Aną dieną jis pravarė parlamente konstitucijos pataisymą, pagal kurį visi parlamento atstovai, kurie išeina iš valdančiosios (vienintelės) partijos, netenka teisių ir pašalinami iš parlamento. Jie galės būti atstovais tik tada, jei juos žmonės vėl išrinkt.

NEBEGALI PASITIKĖTI PREZIDENTU DE GAULLE

WASHINGTON. — Buvęs valstybės sekretorius, o dabar patarėjas NATO reikalais, Dean Acheson sakė, kad prezidentų De Gaulle jau nebegalima pasitikėti.

Jam labiausiai nepatinka, kam prezidentas De Gaulle varo lauk amerikiečius iš Francijos bazių.

Girdi, Francija niekad nebus Vakarų politikos pritarėja.

Senatorius Smerkia Karinę Karštligę

NEW YORK. — Laikraščių leidėjų suvažiavime kalbėjo senatorius J. W. Fulbright ir aštriai pasmerkė Amerikoje besiplečiančią "karinę karštligę".

Visoki militariniai "ekspertai" siūlą baigti karą Vietname "žaibo greitumu", supras kit, amerikonišku "blitskriugu" nušluojant nuo žemės paviršiaus šiaurinį Vietnamą. O jei to neužteks, tai užklupti ir Kiniją.

Tokia politika privestų prie visuotinio, branduolinio karo, sako jis.

Dar 17 Bilijonų Karo Reikalams

WASHINGTON. — Senatas, dalyvaudant tikrai pustuziniui senatoriui, nutarė paskirti karo reikalams dar \$17,000,000,000. Tai \$167,900,000 daugiau, negu pats prezidentas Johnsonas reikalavo.

Visi rėkė, kad Jungtinės Valstijos turėtų aprūpinti ginklais 40 užsienio šalių. "demokratijos ramsčių", kaip Čiang Kaito Formosa, Pietų Amerikos diktatoriai.

Kas svarbiausia, sakė jie, daugelyje šalių galima tikėtis "komunistų agresijos", supras kit, vidujinių susirėmimų.

BONNA. — Vakarų Vokietijoje įvyko protestai prieš karą Vietname ir prieš atominius bundeswehro fabrikuos.

Demonstracijos įvyko visuose didmiesčiuose.

Premjeras Siūlo Sudaryt Paliubas Vietnamo Kare

TORONTO. — Laiške Pasaulinės Veteranų Federacijos suvažiavimui, Kanados premjeras L. B. Pearsonas siūlo, kad Vietname būtų sudarytos paliubos ir ištrauktos svetimoms jėgoms.

Džiunglių karą galima baigti, sakė jis, tiktai esant politinei ir militarinei ramybei. O tos ramybės, aišku, nebus, kol nebus nutrauktas karas, ištrauktos svetimoms jėgoms.

Laipsniškas abiejų pusių jėgų ištraukimas, sako jis, gali būti prarastas po tarptautine priežiūra.

Pasitraukimas svetimų jėgų, sako jis, neturi palikti Vietnamo tuštumos. Vietnamiečiai

Padarytų Kvebeką Suverene Valstybe

QUEBEC. — Nauja Kvebeko provincijos partija — Le Ralliement National — pareiškė, kad jeigu ji paimtų galią Kvebeko provincijoje, tai ji padarytų Kvebeką suverene valstybe.

Savo manifeste dėl rinkimų birželio 5 dieną sako, kad ji tuojuo įsteigtų Kvebeko radiją, žinių agentūrą, banką, aliejaus korporaciją ir kitus organus, kurie tvarkytųsi nepriklausomai nuo Ottawos.

Manifestas kaltina privatizacijas kompanijas, būk jos atsakančios vystyti Kvebeko mineralinius ir kitus rezervus.

Valdžia tuojuo įsteigtų šimto milijonų dolerių fondą ieškojimui ir išnaudojimui požeminių turtų.

PEKIN, Kinija. — Čia Albanijos lyderiams surengtame bankete Kinijos valstybės galva Liu Shao Chi pareiškė, kad kova prieš "revizionistus" turi eiti tokiu pat intensyvumu, kaip ir prieš JAV imperializmą.

Girdi, TSRS lyderiai susitarę su JAV imperialistais domiuoti pasauliui.

Socialistinių šalių atstovai apleido mitingą, išskyrus Rumunijos, kai jis pradėjo šmeižti Tarybų Sąjungą ir jos drauges.

turi turėti teisę — "faktinai, ne tik iš paviršiaus" — išrinkti valdžią pagal savo norus.

Jeigu karas Vietname nebus sulaikytas, sako premjeras, jis gali išsipūsti ir įtraukti nuklines jėgas.

Premjeras taipgi pasisakė už Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas.

Jungtinės Tautos negalinčios sėkmingai įsikišti į Vietnamo karą, kadangi tokia didelė šalis, kuri labiausiai suinteresuota tuo karu, yra už Jungtinių Tautų sienos.

"Pasaulinė organizacija turi turėti ne tik tarptautinius dantis; ji taip pat turi turėti universalią narystę", sako jis savo laiške.

Kanada, kaip Jungtinių Tautų narė ir Tarptautinės Kontrolės Komisijos narė, daro viską, kad būtų surengtas pasitarimas Vietname karo sulaukymo klausimu, sakė jis.

Kaip ir taikydamas JAV, jis pažymėjo, kad vienu iš taikos principų yra pripažinimas fakto, kad nei viena tauta, kad ir galingiausia, negali užtikrinti sau saugumą, nekaltant jau apie užtikrinimą saugumo kitiems, vien savo jėgomis.

Premjeras Sulaikė Produserių Streiką

OTTAWA. — Premjeras L. Pearsonas įtikino televizijos produserius, kad geriau pasiduoti tarpininkams arba taikytos, negu eiti į streiką, ryšium su pašalinimu dviejų This Hour Has Seven Days programos darbuotojų.

Streikas būtų prasidėjęs sekmdienį, jeigu ne premjero įsikišimas.

Nesusipratimas tarp produserių ir CBC viršininkų, kaip matyti, yra gilesnis, negu atstatymas aukščiau minėtos programos vedėjų. Nesutartimas tarp programų organizatorių ir viršininkų matyti yra nuolatinis reiškinys.

CBC viršininkai laikosi griežtai savo nusistatymo, kas liečia atleidimą iš darbo Watsono ir LaPierro. Tas gali apskundinti gimčo išsprendimą taktiniu būdu, be streiko.

AUDRINGAS INDIJOS PAVASARIS

V. MATIASAS

Tur būt dar nė vienas pavasaris nepriklausomos Indijos istorijoje nebuvo toks gausus audringų įvykių, kaip dabartinis. Štai trumpa šių metų pavasario įvykių kronika.

Vasario mėnesio pabaigoje telegrafas atneša neramias žinias iš vidinių Asamo valstijos rajonų (Rytų Indijos). Ginkluoti karingos mizų genties būriai užpuolė vyriausybės įstaičius, bankus ir arsenalus, nutraukė ryšių linijas, blokavo kelius. Centrinė vyriausybė nusiuntė į Asamą reguliarią kariuomenę, tvarkai atkurti. Pasukiniai pranešimais, mizų būriai, naudodami išdegintos žemės taktiką, pasitraukė į sunkiai praeinamas džiungles.

Taigi, sprogo kolonialistų padėta uždelsinto sprogimo mina, kuri nebuvo laiku nukenksmintą. Imperialistų agentūra išstius dešimtmečius sumaniai kurstė savitarpio įtarumo ir nesantaikos ugnį tarp atsilikusių genčių, kurios gyvena Indijos rytuose, tame jos teritorijos sklypelyje, kuris suspaustas tarp Rytų Pakistano ir Burmos, kurstė jas išstoti iš Indijos Sąjungos. Suprantama, Indijos vyriausybė nenori taikytis su separatistinėmis nuotakomis. Juk silpnai išsivystęs ir atsilikęs nepriklausomas "Mizolendas" būtų ne pajėgi gyvuoti valstybė, o greičiausiai virstų ardomųjų veikmų židiniu, keliančiu grėsmę Indijos respublikos saugumui.

Kovas iškelia į pirmuosius laikraščių puslapius pranešimus iš Kalkutos. Bengalijos sostinė, kuri jau tvirtai išsikovojo revoliucinio judėjimo lopusio reputaciją, darosi sunkios mitybos krizės sukeltų klasišnių mūšių arena.

Devynių milijonų žmonių gyvenama Didžioji Kalkuta — Indijos proletariato tvirtovė — šventai saugo geriausias demokratinio judėjimo tradicijas. Ji įvairiopa ir daugiaveidė. Aš prisimenu šį miestą prie Huglio, pabundantį su pirmaisiais saulės spinduliais. Žydro dangaus fone aiškiai matyti didžiulių pastatų siluetai. Ant azūrinio plėninio tilto, permeso per Huglį, susirenka būrys rikšų. O po juo, upėje, mirga įstabūs uostų kranų kontūrai. Ant upės krantų tarsi viena ant kitos grūdasi bambukinės lūšnos. Čia nubudimo valanda — nelinksma ir karti. Plonytės šių landynių gyventojų vaikų rankutės ir apsiniaukęs žvilgsnis kalba apie pusbadžiovimą ir ligas. Po atogrąžų liūčių išėsio vandens srautai nuneša lūšnas...

Kolonializmas paliko ant Kalkutos kūno baisias žaizdas. Jos kraujuoja ir dabar, nors vyriausybė ir imasi priemonių vargšų daliai palengvinti. Štai skaičiai, pateikti pažangaus

anglų publicisto Arturo Helvelo apybraižose apie šiandieninę Kalkutą: 200,000 benamių miega ant grindinių, 700,000 gyvena lūšnose, 300,000 serga raupsais, 600,000 — tuberkulioze.

Kovo 10 dieną rytą Kalkuta pabudo, kaip visada, anksti. Miestas atrodė neįprastai. Susistojo transporto eismas. Apimirė gamyklos, fabrikai, didžiausias šalyje uostas ir tarptautinis aerodromas. Ištuštėjo dailūs užsienio monopolijoms priklausantių biržų kontorų ir firmų pastatai. Užsidarė mokyklų ir koledžų durys. Sutekus užgeso neono žiburiai, kurie apšviečia centrinę Čauringio aveniu. Ištiesi miesto kvartalai paskendo tamsoje. Visuotinis streikas, paskelbtas kariųjų partijų fronto raginimu, protestuojant prieš valstijos vyriausybės mitybos politiką, paralizavo jos sostinę. Susirėmimuose su policija žuvo 38 žmonės, dešimtys sužeista. 7.000 demonstrantų buvo suimti. Jų tarpe 13 įstatymų leidžiamosios tarybos deputatų.

Indijos kompartija padarė protesto pareiškimą, kuriame atsakomybę už represines Vakarų Bengalijos policijos priemonės ir smurto veiksmus uždėdama valstijos vyriausybei. IKP Nacionalinė taryba pareikalavo panaikinti "Indijos Gynybos Įstatymą", nes jis yra "patogus įrankis slopinti Indijos darbo žmonių kovai už savo gyvybinius interesus". Komunistų raginimą parėmė kreipimėsi į respublikos prezidentą 34 žymūs teisininkai ir advokatai. Jie rašė, kad "dabar atėjo laikas panaikinti nepaprastąją padėtį, nes Taškento deklaracija sudarė taikią aplinką.

Bengalijos įvykiai parodė, kad šalyje pribrendo tokie socialiniai konfliktai, kuriuos reikia spręsti nedelsiant. Aidu jie atsiliepė Bombėjuje ir Delyje, kur iš viso sustreikavo apie 300,000 tekstilinių. Prie jų prisijungė 4,000 trijų užsienio naftos kompanijų — Eso, Burma Šel ir Kalteks — darbininkų ir tarnautojų, tarptautinės aviacijos kompanijos Air India šturmanai, Keralos studentai, Džaiųpūro (Radžasthano) medžio ir dramblio kaulo drožybos meistrai. Šio neregėto maso pavasarinio Indijos darbo žmonių žygio vėliavose buvo įrašyti šūkiai, kuriuose visos demokratinės jėgos raginamos vieningais veiksmais kovoti už geresnes gyvenimo ir darbo sąlygas, už didesnę darbo užmokestį, reikalauti, kad valstybė kontroliuotų privačias įmones, kad būtų nacionalizuoti bankai ir užsienio monopolijos.

Po Kalkutos proletariato veiksmų ir galingo Indijos tekstilinių streiko pratrūko

šovinistinės nuotakos šiaurinėje Pundžabo valstijoje. Kas gi įvyko Pundžabe? Egu metus didelė nacionalinė sikhų grupė, arba, kaip jie vadinami, "barzdočiai mėlynais tiurbanais", aktyviai siekė, kad jai būtų pripažinta teisė į autonomiją. Šis judėjimas praėjo kelis etapus — nuo tradicinių sikhų lyderių bado streikų iki demonstracijų, kurios kai kada baigdavosi kraujo praliejimu.

Ir štai Indijos vyriausybė pagaliau nutarė pertvarkyti Pundžabo valstiją kalbinio pagrindu. Šiai priemonei pritarė demokratinė šalies visuomenė. Tačiau religinės - šovinistinės organizacijos, pirmiausia dešinioji Džan Sangho partija ir kitos aiškiai reakcinės grupuotės, kurios specializuojasi kurstyti nacionalines aistras, pasipriešino vyriausybės ketimui duoti sikhų bendruomenei valstiją, kur gyvens žmonės, kalbą pundžabų kalba. Pilni kastinių prietarų ir apsvaiginti šovinistinės propagandos, indusai nacionalistai apmėtė akmenimis sikhų šventovę Senojo Delio centre. Šventovę gynė sikhų kariai mėlynais tiurbanais, apsiginklavę kardais ir ietimis.

Vyriausybei vėl teko spręsti problemą, kaip išgyvendinti religinius vaidus ir nacionalinę neapykantą, taip pat paveldėtą iš kolonizatorių. Dabar iš principo susitarta padalyti Pundžabą į dvi kalbines valstijas — su gyventojais pundžabais (12 milijonų žmonių) ir indusais (8 milijonai).

Šiomis įkaitusios politinės ir klasinės kovos sąlygomis dirba Indijos vyriausybė, kuriai vadovauja Indira Gandi. Svaiginas gyventojų skaičiaus didėjimas — kasmet gimsta beveik 11 milijonų žmonių — žymiai viršijęs ekonominio augimo tempą (SNO duomenimis, Indijos dalis pasaulinėje pramonės gamyboje sudaro 1.8 procento, o gyventojai — 14.6 procento), neužbaigti agrariniai pertvarkymai Indijos kaime, dėl ko chroniškai trūksta maisto produktų, vis dar žemas liaudies masių gyvenimo lygis, užsienio, daugiausia Amerikos ir Anglijos, kapitalo įsigalėjimas nacionalinėje ekonomijoje, priklausomybė nuo užsienio pagalbos, nacionaliniai vaidai ir separatizmo dvasia, skirianti įvairias Indijos valstijas — štai dalis tų problemų, kurias turi išspręsti Indijos Gandhi vyriausybė.

Padėtį komplikuoja ta aplinkybė, kad 1965 metais šalyje kilo baisiausia sausra per pastaruosius šimtą metų. Kaip praneša Bombėjaus žurnalas Komers, pernai Indija gavo maždaug tiek pat grūdų, kaip prieš ketverius metus. Tuo tarpu atsirado 30 milijonų naujų burnų. Tačiau agrarinis klausimas sprendžiamas lėtai, ir tai labai kviudo sparčiai vystyti žemės ūkį.

Zemdirbių laukai gavo mažai gaivinancios drėgmės. Išdžiūvusi žemė. Klasikinės indų vandens ėmimo užtvankos, įrengtos daugelyje upių dar praėjusiame šimtmetyje, jų tarpe tokiose didelėse upėse, upėse, kaip Gangas, Džama, Dodavaris, Krišna, Pundžabo upėse, jau nebegali patenkinti padidėjusių poreikių vandeniui. 80 procentų dirbamos žemės vis dar priklauso nuo lietaus, nes čia nėra irigavimo įrenginių. Ir, kaip visada nelaimės valandomis, valstiečiai meldžiasi, kad dangus atsiųstų lietu žiemėms kultūroms išgelbėti. Vyriausybė oficialiai paskelbė, kad sausros apimtuose rajonuose mažiausia šimtas milijonų žmonių patirs trūkumų ir sunkumų.

Socialiniai - ekonominiai sunkumai, kuriuos šiandien pergyvena Indija, taip pat susiję su neseniai buvusiu Indijos ir Pakistano konfliktu. Padidinus

asignavimus kariniams reikalingams, buvo lėčiau įgyvendinama eilė liaudies ūkio vystymo planų. Be abejo, tai negalėjo neatsiliepti darbo žmonių gyvenimo lygiui.

PAKISTANAS GALI SUSKILTI PUSIAU

DAKA. — Pakistanas, kuris susiorganizavo 1947 metais, susideda iš dviejų dalių, kurios sausžemiu nesusisiekia. Vakariname Pakistane gyvena 40.000.000 gyventojų, o rytiniame — 65.000.000. Susisiekimas tarp abiejų palaikomas jūromis. Kelias — 1.000 mylių.

Rytinis Pakistanas pradėjo reikalauti autonomijos. Gali įvykti Pakistano pasidalijimas į du.

TAŠKENTAS. TSRS. — Čia įvyko didelis žemės drebėjimas per du kartus ir daug žalos pridarė gyventojams.

Mirus

PRANUI GUTAUSKUI

Reškiame gilią užuojautą velionies broliui, seserims ir giminėms Lietuvoje ir kartu liūdime netekę gero draugo.

Pranas ir Mariona Vaivilai — hamiltoniečiai
B. M. Minotai, coldwateriečiai
J. Kiškūnas, torontietis

Mirus

PRANUI GUTAUSKUI

Reškiame gilią užuojautą velionies broliui, seserims ir giminėms Lietuvoje ir kartu liūdime netekę gero draugo

Puzarai ir šeima A. E. Byrai P. S. Pajuodžiai
London, Ont.

Mirus Hamiltone

ALEKUI NARUŠEVIČIUI

Reiškiame giliausią užuojautą nuliūdimo valandoje jo žmonai Janei, dukrelei Eilynai, giminėms ir draugams.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

Mirus Hamiltone

ALEKUI NARUŠEVIČIUI

Reiškiame giliausią užuojautą nuliūdimo valandoje jo žmonai, dukteriai ir jo artimiesiems. Kartu liūdime netekę gero draugo ir tautiečio.

J. N. Kisieliai

London, Ont.

Mirus Hamiltone

ALEKUI NARUŠEVIČIUI

Reiškiame giliausią užuojautą nuliūdimo valandoje jo žmonai, dukteriai ir jo artimiesiems. Kartu liūdime netekę gero draugo ir tautiečio.

A. E. Byrai P. S. Pajuodžiai

London, Ont.

Tur b rūsies at paėmė į faivą!

Tai įv mėnesį. V laivai zu, pūdami. Todėl trė dėdavo k vai. Dien jonai bu

Anglų skrido į Staiga p kylantis Nieko ne pasuko į biro bon grimzti, iškilo. A kareiviai patrank vė iš lė svaizdio

Lėktu vo, norė galabyti staiga l balta vėl Povan įgula ne nuo bon muliator rūgšties ekipažas viršių ir

Nepal la dar i kapituli ti laiką,

Prii iš ni

Mui mūs

Ti ni

Tor 6 v: Raš

Vieno Povandeninio Laivo Istorija

Tur būt, vienintelis tokios rūšies atsitikimas, kai lėktuvas paėmė į nelaisvę povandeninį laivą!

Tai įvyko 1941 m. rugsėjo mėnesį. Vokiečių povandeniniai laivai zujo Šiaurės Atlante, užpuoldami sąjungininkų laivus. Todėl transporto višketines lydėdavo kariniai laivai ir lėktuvai. Dieną naktį pavojingi rajonai buvo sekami iš oro.

Anglų žvalgybinis lėktuvas skrido į paskirtą kvadrata. Staiga po sparnu pasirodė išskylantis povandeninis laivas. Nieko nelaukdamas, lėktuvas pasuko prie jo, iš viršaus pabiro bombos. Laivas pradėjo grimzti, bet netrukus jis vėl iškilo. Ant denio išsoko keli kareiviai ir puolė prie zenitinės patrankos. Tačiau juos nušlavė iš lėktuvo paleista kulksvaizdžio serija.

Lėktuvas vėl skrido prie laivo, norėdamas bombomis nugalaboti fašistinį žvėrį, bet čia staiga laivo stiebe pasirodė... balta vėliava.

Povandeninio laivo "U-570" įgula nerado kitos išeities — nuo bombų susproginėjo akumuliatorių korpusai, sijos rūgštis garuose ėmė dusti ekipažas, teko išplaukti į paviršius ir atidaryti liukus.

Nepaisant viso to, laivo įgula dar negalvojo, kad jai teks kapituliuoti. Ji stengėsi uždelsti laiką, per kurį lėktuve baig-

tųsi kuras, ir būtų galima susirišti su kitais vokiečių laivais.

Tačiau tuo pat metu nesnaudė ir anglų lėktuvo įgula. Ji įsakė laivo ekipažui uždegti prozektorius ir išsirikiuoti, o paskui susirišo su baze, pranešė, kad baigiasi degalai. Tuojuo orą ėmė kilti anglų budinti eskadra.

Virš laivo jau skraidė du lėktuvai, prie jo iš visų pusių plaukė sargybiniai laivai, skrido lėktuvai.

Vidurnaktį prie vokiečių povandeninio laivo prisijartavo anglų desantis kateris. Vienas vokiečių karininkas šoko prie liuko, norėdamas nuskandinti laivą, bet jį sulaukė patys vokiečių jūrininkai.

Laivą vilkikas pristatė į artimiausią karinę jūrų bazę. Čia jį ėmė tirti specialistai. Daugelis laivo mechanizmų buvo demontuoti ir pasiųsta lėktuvais į Londoną. Ypatingą karinę vertę turėjo taikiklis torpedoms. Greitu laiku analogiškos konstrukcijos prietaisai pasirodė ir anglų laivuose.

Po nedidelio remonto ant laivo "U-570" buvo pakelta anglų vėliava. Povandeninis laivas, pavadintas "Grafu", ėmė vilioti vokiečių laivus į tuos kvadratus, kur jų laukė anglų laivai. Taip pavyko nuskandinti keliolika vokiečių povandeninių laivų. Pagaliau vo-

kiečiai suprato, kokią misiją atlieka "U-570". Buvo surengta speciali jo medžioklė, ir "Grafas" nuskendo, susprogdintas torpedos.

Teroro Karas

Kalbėdamas Kanados parlamente, T. J. Nugent, konservatas parlamento narys iš Edmontono, vasario 6 dieną pasakė sekančias:

"Žmonės po visą pasaulį labai susirūpinę; juos kamuoja sąžinė. Kaip krikščionys, jie piktinasi kraujo praliejimu Vietname..."

"Kadangi mes pritariame Jungtinių Tautų idealams ir žmonių teisėms turėti vyriausybės pagal savo pasirinkimą, aš manau, kad valstybės sekretorius dėl užsienio reikalų... turėtų pasakyti mums, kodėl jis nepasirūpina šiuo klausimu, kodėl Jungtinės Amerikos Valstijos neatsakė į išsukimą, jog jų intervencija Vietname yra nuogas bandymas užtikrinti, kad tie žmonės negalėtų turėti teisės pasirinkti vyriausybę. Kitaip sakant, ar mes tikime į teisę žmonėms pasirinkti vyriausybę tik tokiaime atsitikime, kai mums patinka jų pasirinktoji valdžia?..."

"Aš siūlau... kad šis karas jau pavirto teroro karu prieš žmones..."

Atvirai Kalbant

Tikėsit ar ne, bet Toronto taksuotojai pasirodė žmoniški.

Pavyzdžiui, jie pakėlė taksus ant namų vidutiniškai po \$30.00, vietoj \$30.25.

"Can you beat that?"

—o—

Tėviškės Žiburiai džiaugiasi, kad viena Australijos lietuvaite ėmė ir apgavo Lietuvos prezidentą J. Paleckį.

Girdi, ji paprašius autografo, o pakišius peticiją Jungtinėms Tautoms, kad išlaisvintų Lietuvą ponams.

Na, dabar, tai tikrai jie "išsivaduos" savo dvarelius.

—o—

Haiti prezidentas esąs įsigijęs specialų orlaivį kailiui išnešti, atsitikime jo ištikimoji policija nestotų jo ginti.

Jis naudojo ne tik terorą, bet ir burtus, bet matyti viskas nuėis vėjais.

Vėją sėjo, audrą turės piau-ti.

—o—

Draugystė tarp Kanados politikierių ir vokiečių prostitutės Gerdos Munsinger kai kuriems Kanados politikieriams bus politinis kapas.

O ta boba Vakarų Vokietijoje ne tik pinigus kraunasi, bet ir heroje darosi.

Kas sakė, kad į valdžią patenka tik patys išmintingiausi žmonės?

Dr. Šaipokas

Margaspalviai Audiniai

Graži margaspalviu kilimu pasipuoš vilnionių audinių prekystaliai. Aštuoniolika naujų, iki šiol negamintų audinių rūšių pateiks šiemet Lietuvos pramonė.

Pigesni ir dailesni bus pusvilnioniai audiniai iš didelio sukrumo verpalų, skirti suknelėms. Juos pradėjo austi Kauno "Drobė". O nesiglamžantys naujos struktūros pusvilnioniai audiniai iš fasoninio sukimo verpalų su šilku — Kauno "Limos" fabriko naujovė. Pirmuosius metrus patobulinto "Baltikos" audinio šiemet pagamins Kauno "Litekso". Šis ratine tipo audinys taps žymiai lengvesniu, mažiau kainuos. Audėjai jam suteikė "Litekso" pavadinimą. Naujomis spalvomis ir raštais pasipildys neaustinių medžiagų asortimentas.

Antraisiais ir trečiaisiais naujojo penkmečio metais numatoma rekonstruoti ir išplėsti eilę pramonės įmonių. Štai rekonstravus Kauno "Limos" fabriką, bus gaminami šukuotiniai audiniai. 1968 metais šių audinių numatoma išausti du kartus daugiau, negu 1966 metais.

R. Jankevičiūtė

Šilko "Broliai"

Gera pradėjome pirmuosius penkmečio metus. Kaip niekada, gausu naujovių. Štai šilko pramonė ėmė masiškai gaminti audinius iš triacetatinio pluošto. Šie audiniai yra mėgiami pirkėjų, nes yra švelnūs, nesiglamžo ir iš dailes primena natūralų šilką. Jie daugiausia išleidžiami marginti.

Kita šių metų naujovė — šilko-lino-lavanso audiniai. Tiesa, nedideliais kiekiais juos

šilko pramonė gamino ir anksčiau, tačiau tai dar buvo lyg savotiškas eksperimentas. Naujųjų audinių metmenys — šilkiniai, o ataudžiama lino-lavanso verpalais. Toks audinys iš gerosios pusės atrodo, kaip natūralus lininis audinys, o iš kitos pusės imituoja šilkinio atlaso paviršius. Šių audinių Lietuvos šilko pramonė šiais metais pagamins daugiau, kaip tris šimtus tūkstančių metrų.

Trigubai padidino margintų lininių audinių gamybą Panevėžio kombinatas. O štai Biržų "Siūlo" fabrikas pradėjo gaminti margai austą lininį audinį, skirtą vaikiškiems viršutiniams drabužiams.

J. Kalrelis

Tekstilės praonės viršininkas

Žmogus Mirė, Širdis Gyva

Pirmąkart pavyko atgaivinti iš žmogaus išimtą širdį ir palaikyti jos veiklą daugiau kaip šešias valandas. Pomirtinę operaciją atliko olandų chirurgai Amsterdamo universitete 70 metų vyrui, mirusiam prieš 90 minučių nuo širdies smūgio. Jo širdis buvo įjungta į aparatą — dirbtinę širdį ir plaučius, kuris pro ją varė jaučio kraują, įsotintą deguonimi. Vos pradėjus maitinti vainikines kraujagysles, širdis ėmė plakti. Nereikėjo jos dirbtinai jaudinti. Vožtuvai veikė normaliai, nors ir neatlikdami savo vaidmens — nereguliuodami kraujo debito tarp širdies ertmių. Tas eksperimentas teikia vilties, kad bus galima vėl "užvesti" avarijos ištiktą širdį.

Vienam amerikiečių tyrinėtoji iš Tafto universiteto medicinos fakulteto pavyko 12 valandų palaikyti iš šuns išimtus širdies ir plaučių veiklą, maitinant plaučius deguonimi.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATūra IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Prīimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kaniškais pašto ženklais.

Taipgi prīimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Prīimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą. Mitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

AMERIKIEČIŲ ŽVALGYBOS OKTOPAS

New York Times korespondentai parašė keletą straipsnių apie Jungtinių Valstijų žvalgybos ir visokių machinacijų organizaciją — Central Intelligence Agency. Jie išskleidžia daug įdomių faktų apie JAV veiklą po visą pasaulį. Tokios pasiutusios organizacijos dar neturėjo nei viena imperija. Ji naudoja papirkinėjimą, terorą, šmeižtą ir kitokius metodus savo tikslo siekiant.

Viename iš tų straipsnių yra aprašoma, kaip CIA agentai sugadino 14,135 maišus cukraus, gabenamo iš Kubos į Tarybų Sąjungą. Britų laivas, pasamdytas Tarybų Sąjungos, gabeno tą cukrų Tarybų Sąjungai, bet jūrose sugadino propelerį. Laivas suslojo vienoje Puerto Rico prieplaukoje, kad būtų sutaisytas. Buvo reikalinga dalį cukraus iškrauti. Kai CIA sužinojo, kad cukrus sudėtas į sandėlį, pasiuntė agentus, kurie ir pripylė į cukrų chemikalų. Cukrus buvo sugadintas.

Kanados Taikos Kongreso pirmininko leidžiamas The Canadian Far Eastern Newsletter aprašo, kaip amerikiečiai per CIA agentus bandė įsitvirtinti Kašmire. Amerikiečių agentas Haight, pasivadinęs Fathanu, suorganizavęs pirmą užpuolimą iš Indijos pusės ant Kašmiro du mėnesiai po Indijos nepriklausomybės paskelbimo. Jam padėjo britų žvalgybos žmonės.

CIA agentai Indijoje labai kurstę Indijos žmones prieš Taškento sutartį tarp Indijos ir Pakistano. Girdi, Indija buvus priversta pasirašyti tą paktą. CIA turi Indijoje draugų. Reakcionieriai daro viską, kad taikos nebūtų tarp Pakistano ir Indijos. Kai sutartis buvo pasirašyta, tai buvo paskleisti gandai Indijoje, kad Shastri mirė iš širdgėlos. Jie skelbė, kad jis net telefonavęs savo sūnui ir pasakęs, kaip jį rusai priverstę pasirašyti. Sūnus turėjo užginčyti šį melą viešai.

CIA daugiausia atsako ir už tai, kad buvo sulaužyta Genevos sutartis Vietnamo klausimu.

Kai kas stato klausimą, kas Jungtines Valstijas valdo. CIA ar prezidentas Johnsonas.

KEISTI DALYKAI ISKYLA

Teisėjas Spencer, tyrinėjantis teisingumo ministro Cardin kaltinimą, kad Diefenbakeris, kada jis buvo premjeras, nekreipė užtektinai dėmesio į saugumo reikalą ir praleido pro pirštus įvykius ryšium su Mrs. Gerda Munsinger ir ministrų santykiais su ja, išskleidė keistų dalykų. Ne vien keistų, bet ir stebėtinų.

Pavyzdžiui, Mrs. Munsinger, su kuria draugavosi ministras Sevigny, kaip parodė karališkoji policija, buvus prostitutė, susirišusi su požeminiu pasauliu. Nejaugi Sevigny nežinojo, kas per paukštėlis ta moteris? Ir jis turėjo su ja intymius santykius. Gerinosi prie jos ir kiti. Tai viena.

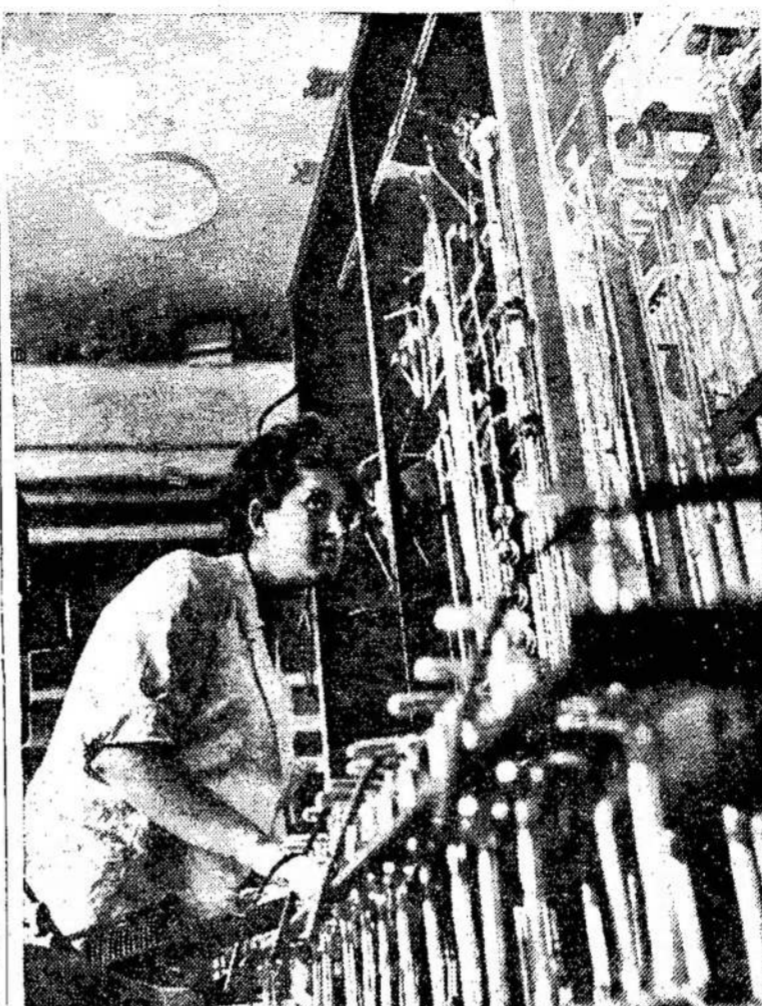
Kita, tai tas, kad karališkoji policija sekė ministrus, tēmyjo, su kuo jie reikalus turi. Ji tvirtino, kad Sevigny turėjęs lytinius santykius su Mrs. Munsinger. Reiškia, ji sekė jį labai stropiai, kad net tokius dalykus matė. Jei pati nematė, tai turėjo žmones, kurie matė. Kitaip nesakytų, kad ministras turėjo tokius santykius.

Trečia, kaip dabar atrodo, tai mūsų krašto saugumo saugotojai pavojų mato ir ten, kur jo nėra. Koks skandalas šalyje tik dėl to, kad ministras pasismaguriavo. Rodos, kad ta boba buvo "atominė bomba". Nejaugi ministras Sevigny buvo toks lepišis, kad būtų išplepėjęs prostitutėi visas Kanados paslaptis?

AR JI ANEŠ TIEK NAUDOS

Kanados autoritetai, ruošdamiesi paminėti Kanados 100 metų sukaktį ateinančiais metais, labai daug atydos kreipia į parodą Montreale. Sakoma, kad numatoma turėti deficito apie \$80,000,000.

Paroda, kaip atrodo, daugiau pasižymės kitų šalių eksponatais, negu Kanados. Bus didelė paroda, bet vargu ji pakankamai pademonstruos Kanados šimtmečio pažangą. Vargu ji



Dešimtis problemų Lietuvos liaudies ūkio poreikiams sprendžia Vilniaus chemijos ir chemijos technologijos instituto darbuotojai. Nuotraukoje matome instituto mokslinę bendradarbę Vihelminą Rėklytę vienoje laboratorijoje.

CIA Oktopas

Visame pasaulyje gerai žinoma JAV vyriausybės slaptosios tarnybos organizacija CIA — Central Intelligence Agency. Šiomis dienomis New York Times korespondentai patiekė pasauliui daug medžiagos apie tą žvalgybos oktopą, kaip jis veikia po visą pasaulį.

Šios organizacijos centras yra netoli Washingtono. Jis įkurdintas 8 aukštų name. Jis samdo 15,000 žmonių. Per metus išleidžia \$500,000,000.

Kai prieš Itri upės, 8 mylios į pietus nuo Nia Nia, šiaurietiniame Konge, Afrikoje, sukilėliai apsupo 600 vyriausybės kariuomenės ir 100 baltųjų samdinių, rašo tie New York Times korespondentai, tai staiga pasirodė trys B-26 bombieriai, kurie bombardavo ir apšaudė sukilėlius ir tokiu būdu padėjo apsuptiesiems išsigelbėti. Bombierius vairavo kubiečiai, Kastro priešai, kurie davė lyvavo Bay of Pigs invazijoj. Jie buvo rekrutuoti neva privatiškos kompanijos Floridoj. Orlaivius aptarnavo europiečiai, gauti per skelbimus Anglijos laikraščiuose. Tuos bombierius į akciją siuntė JAV "diplomatai". Sponzorius ir algų išmokėtojas — Central Intelligence Agency.

Organizacija veikia po visą pasaulį. Ji seka politikierius, organizuoja nuvertimą, stato prie vairo savo patikimus tarnus. Kur reikalas yra, suorga-

nizuoja ir asasinacijas.

Viena moteris praleidus visą savo gyvenimą sekdamą Indonezijos prezidentą Sukarno.

Ji palaiko daugybę slaptų radio stočių pasaulyje. Seka spaudą. Varo pasiutusią propagandą prieš komunistus, prieš asmenis, kurie nepataikauja JAV politikai.

CIA suorganizavo Arbenz valdžios nuvertimą Guatemaloj, premjero Mohammedo Mossadegho Irane, Bay of Pigs invaziją Kuboje. Ji organizavo ir vykdė U-2 orlaivių žvalgybą. Ji organizavo kasimą tunelių į Rytų Berlyną ir antikomunistų bėgimą. Jos agentai klausėsi tarybinių štabų Rytų Vokietijoje telefono. Ji pasigavo visą slaptą Tarybų Sąjungos komunistų suvažiavimų patiektą Chruščiovo raportą apie Staliną.

CIA agentai ešą visur, įvairiose JAV misijose užsienyje, kaip ekonominės pagalbos, informacijų ir t. t. Tokių žmonių užsienyje ešą virš 6,000. Jie seką kiekvieną žymesnį politikierį. Galimas daiktas, kad neliuos nuo to ir Kanados politiniai lyderiai ir vyriausybės veikėjai.

Idomu pažymėti, kad CIA turi savo eilėse daug pabėgėlių, veikiančių pabėgėlių organizacijose. Tai pripažįsta patys CIA žmonės. Kai iškilo virtūn estų byla, CIA direktoriaus pavaduotojas Richard

pateisins tokias išlaidas.

Geras dalykas, kai miestai ir miesteliai ruošiasi ką nors pastatyti atžymėjimui Kanados šimtmečio. Jie bus paminklai šiai sukaktiui.

Helms federaliame teisme pareiškė, kad CIA renka informacijas per emigrantų grupes.

Estas CIA agentas Juri Raus dirba Washingtone kaip trafiko inžinierius. Jis apšaukė kanadietį estą E. Heinę esant komunistų agentu. Kai jis buvo prišpirtas ir traukiamas teisman, jis pasakė, kad jis tai padarė CIA instruktuojas. CIA teigia, kad Raus negali būti traukiamas teisman, kadangi jis yra valdžios tarnautojas. Heinė reikalauja iš jo virš \$100,000 už apšmeižimą.

Apskaičiuojama, kad JAV yra arti 100,000 pabėgėlių, kurie priklauso įvairioms organizacijoms. CIA turinti savo žmones, visose grupėse. Visai nebūtų nuostabu, kad ir Kanados dipukų tarpe ji turi savo žmones.

Laikas iš Lietuvos

Gerb. "Liaudies Balso" administracija:

Leiskite per Jūsų laikraštį "Liaudies Balsą" pareikšti širdingiausią padėką jaunystės draugei Marytei Pauzinei už mums užprenumeruotą laikraštį "Liaudies Balsas". Galiu pareikšti, kad laikraštis labai įdomus ir skaitomas plačiausiose masėse, nes visi labai įdomaujasi kaip gyvena broliai ir sesės už plotojo vandenyno. Labai malonu girdėti, kad lietuviai visur kovoja dėl progreso ir taikos išakymo visame pasaulyje.

Tai, su darbininkų solidarumo švente, 1-Gegužės linkime visam "Liaudies Balso" progresyviam kolektyvui ir jo skaitytojams geros sėkmės visuomeniniame darbe, laimės asmeniniame gyvenime.

O Tau, brangioji Marytė, tūkstantį kartų ačiū už "Liaudies Balsą".

Su draugiškais linkėjimais
E. Šimanauskienė
Panevėžys.

NAUJA ŽMONĖ

KĖDAINIAI. — Erdviose pastatuose baigtos montuoti sudėtingos tėvyninės gamybos metalo apdirbimo staklės ir kita aparatūra. Įrengti patogūs darbininkų persirengimo ir poilsio kambariai, dušai.

Tai dar viena Kėdainių įmonė — metalinių konstrukcijų gamykla. Ji gamins balonus dujomis, metalines statines ir kitus gaminius.

ALYTUS. — Miesto gyventojai švėčia pirmąsias šiais metais žuinituves. Statybiniškai atidavė naudoti naujo išplanavimo, su visais patogumais 55 butų namą. Naujus butus gavo mašinų gamyklos, siuvimo fabriko bei kitų įmonių ir organizacijų darbininkai ir tarnautojai.

Iki metų pabaigos miesto gyventojai gaus 279 komunalinius ir 90 kooperatinių butų.

Pa

Pavojų nuolatos

Viena, čiau ir p bomberia

Kita, savo age dujiniam

Kad an riai vis p la šiaurė pasirody orlaiviai. Jie st bomberis

JAV kad tē nijos. G vytyis ju

Galit s jeigu an Kinija.

Prane orlaiviai Tailandą "laisvint bodijieci namo pi

Jie iš Kambod prieš dal ri ameri nepatin

Kamb palaikai

Visa t pasaulic

JAV jie turi dirbti ir

Jeigu ypač se nai, nes taikai p

Mūsų karališ penkis 000.

Jos klausim

Ar je pasaky daug.

Imki kumo misija. daugia gera pe

Mirt čius ka Tik

nomą o šion tautiet

Alekas nietis nauski

Vos Gili dukrėl

Pastabos

Pavojus taikai pasaulyje nuolat didėja.

Viena, amerikiečiai vis plačiau ir plačiau siekia su savo bomberiais Šiaurės Vietname.

Kita, amerikiečiai siunčia savo agentus į Kambodiją viduriam karui kurstyti.

Kadangi amerikiečių bomberiai vis platesnius plotus puola Šiaurės Vietname, pradėjo pasirodyti Šiaurės Vietnamo orlaiviai.

Jie stoja prieš amerikiečių bomberius gindami savo žemę.

JAV "ekspertai" jau spėja, kad tie orlaiviai gali būti Kinijos. Girdi, amerikiečiai turi vtytis juos kad ir į Kiniją.

Gali suprasti, kas atsitiktų, jeigu amerikiečiai įsibrautų į Kiniją.

Pranešimas buvo, kad JAV orlaiviai buvo nugabenta į Tailandą 1,000 partizanų, "laisvintojų". Tai buvę kambodijiečiai, bet tapę Pietų Vietnamo piliečiais.

Jie iš Tailando skverbsis į Kambodiją ir kurstys žmones prieš dabartinę vyriausybę, kuri amerikiečiams, matyt, labai nepatinka.

Kambodija kaltinama, būk ji palaikanti vietkongus.

Visa tai rodo, kad karas toje pasaulio dalyje bus plečiamas.

JAV militaristai giriasi, kad jie turi užtektinai jėgų apsidirbti ir su Kinija.

Jeigu patys amerikiečiai, ypač senatoriai ir kongresmanai, nesudraus tų militaristų, taikai pavojus labai padidės.

Mūsų šalies taip vadinamos karališkosios komisijos per penkis metus išleido \$13,000,000.

Jos vis tyrinėja įvairius klausimus, įvairius skandalus.

Ar jos ką gero davė, sunku pasakyti. Bet išlaikę padarė daug.

Imkime kad ir tą dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo komisiją. Kai kas sako, kad ji daugiau suerzino žmones, negu gera padarė.

Mirtys kerta mūsų tautiečius kaip sienapiovys sieną.

Tik palaidojom plačiai žinomą draugą Praną Gutauską, o šiomis dienomis jau kitas tautietis buvo palaidotas. Tai Aleksas Naruševičius, hamiltonietis biznierių, draugės Jauskusienės sesutės vyras.

Vos 61 metų amžiaus buvo. Gili užuojauta jo žmonai, dukrelei ir visiems giminėms.

J. Y.



Gėlės reikalingos visiems

Ką Kiti Rašo

Pralaimės

Geriausias komercinės spaudos kolumnistas Drew Pearson griežtai pasisakė prieš karą Vietname.

Vietnamas jau pergyveno 20 karo metų — aštuonerius metus kariavo su prancūzais ir 12 metų su Jungtinėmis Valstijomis. Vietnamiečiai negali pakeisti svetimų šalių kišimosi į jų reikalus. Budistai, kurie sudaro didžiulę daugumą gyventojų, neapkenčia amerikiečių ir už tai, kad jie padėjo milijonui katalikų persikelti iš Šiaurės Vietnamo į Pietų Vietnamą. Tuo pačiu metu katalikai nepatenkinti amerikiečiais, už tai, kad jie pataikauja budistams.

Drew Pearson nurodo dvi prez. Johnsono klaidas, kurios žymiai pakenkė Amerikos prestižui Azijoje ir kituose kraštuose. Viena, kad Johnsonas nesilaikė piliečių troškimo taiką išlaikyti, bet pasisavino respublikonų prezidentinio kandidato Goldwaterio karinę programą; kita klaida, tai įsakymas bombarduoti Šiaurės Vietnamą.

Jeigu Jungtinės Valstijos militariniai ir laimėtų Vietnamą, Drew Pearson teigia, jos politiniai ir moraliniai visur pralaimės.

J. G.

Ryšium su šiuo karu iškilo aiškstėn naujas skandalas. Nesenai Kalifornijoje pasirodęs leidinys "Ramparts" paskelbė, kad mūsų aukštosios mokyklos — universitetai, kolegijos — tapo paverstos Centrinės Žvalgybos Agentūros (CIA) agentūromis.

Tie Amerikos universitetų "moksliniai" projektai užsienio, pasirodo, yra Centrinės Žvalgybos Agentūros operuojami ir finansuojami projektai. Užsienin siunčiami "mokslininkai" ir "studentai" faktinai turi turėti žvalgybos pralaimi-

Baisus skandalas

Ryšium su šiuo karu iškilo aiškstėn naujas skandalas. Nesenai Kalifornijoje pasirodęs leidinys "Ramparts" paskelbė, kad mūsų aukštosios mokyklos — universitetai, kolegijos — tapo paverstos Centrinės Žvalgybos Agentūros (CIA) agentūromis.

Tie Amerikos universitetų "moksliniai" projektai užsienio, pasirodo, yra Centrinės Žvalgybos Agentūros operuojami ir finansuojami projektai. Užsienin siunčiami "mokslininkai" ir "studentai" faktinai turi turėti žvalgybos pralaimi-

ma!

Konkrečiai nurodomas Michigano Valstijos Universitetas. Jis "sugalvojo" projektą pasiųsti į Pietų Vietnamą visokios rūšies "patarėjus", "mokytojus", "instruktorius" dar 1955 metais. Na, ir pasiuntė. Ir jie ten darbuos!

Bet pasirodo, kad šitas projektas buvo finansuojamas ir operuojamas Centrinės Žvalgybos Agentūros universiteto vardu. Gi tie pasiųsti "mokslininkai" ir "mokytojai" ten padėjo dar Diemo valdžiai paruošti policininkus, šnipus, provokatorius terorizavimui Vietnamo žmonių. Už tą baurią paslaugą universitetas gavo iš Žvalgybos Agentūros 25 milijonus dolerių!

Tai tik vienas pavyzdys. O tokių, sakoma, yra šimtai.

Iškeldamas šitą piktybę į viršų, leidinys "Ramparts" puikiai pasitarnavo Amerikos žmonėms.

Beje, jį leidžia katalikų karo priešininkų grupė.

— A. Bimba

Liksime vieni

Apsisuko "istorijos ratas" Vietname. Be niekur nieko vienas mūsų militarinės komandos spokesmanas Saigone ėmė ir pripažino, kad per savaitę, kuri baigėsi balandžio 9, mūsų aukštosios mokyklos — universitetai, kolegijos — tapo paverstos Centrinės Žvalgybos Agentūros (CIA) agentūromis.

Tie Amerikos universitetų "moksliniai" projektai užsienio, pasirodo, yra Centrinės Žvalgybos Agentūros operuojami ir finansuojami projektai. Užsienin siunčiami "mokslininkai" ir "studentai" faktinai turi turėti žvalgybos pralaimi-

Ligšiol buvo priešingai, kasdiena ir kasdiena vis ta pati giesmelė — partizanų užmušta šimtai ir tūkstančiai, o mūsų nuostoliai — "nežymūs".

Tas pats neidentifikuotas karininkas pasako ir kodėl taip nebevyksta karo veiksmai Vietname, būtent:

Pietinio Vietnamo armija, komanduojuama diktatoriaus Nguyen Cao Ky — atsisako kariauti!

Taip ir yra. Juk skaitome "laisvąją spaudą", stebime televizijos ekrane vaizdus iš Pietinio Vietnamo. Ir kas? Mimos

vietnamiečių kareivių maršuoja priešvaldiškose demonstracijose.

Civiliniai piliečiai streikuoja svarbiausiose "strateginėse" vietose — jūros uostuose. Bombas ir amuniciją prisieina iškrauti iš laivų kariniam mūsų personalui.

Žodžiu — likome vieni kovoje už Amerikos saugumą virš 12,000 mylių nuo Amerikos.

— L. Jomkas

Užmiršta diena

1775 metų balandžio 19 dieną paleistas pirmas šūvis (Concord, Mass.), prieš Anglijos karines jėgas. Čia ir prasidėjo Amerikos kolonijų revoliucija prieš Angliją.

Rodos tai labai svarbi diena JAV respublikos sukūrimui, bet ji visai užmiršta...

Dėl ko?

Ir didžiosios šventės dabar garbinamos vyriausiai biznio sumetimais. Aitra, žodis revoliucija kai ką baugina. Net ir vienas kitas universitetų profesorius sako žodį revoliucija reiktų pakeisti kitu, netaip bauginančiu. Prasmė gali pasilikti, bet skambės reiktų pakeisti.

Mūsų šalies užsienio politika dabar visur sulaukinėja revoliucijas. Palaiko reakcingiausias režimus.

— V. Andrusis

Tik duokit po \$10!

Nacionalistų vadeivos per metų metus melžė savo pasekėjus Lietuvos "laisvinimui" visokiais parengimais, minėjimais, mingais... Iš pradžių biznis ėjo nepaprastai. Galima buvo pavažinėti į Vašingtoną, išlenkti po taurelę kitą, na, ir į kišenių niekam nematant įsidedi. Bet kaip matyt, ši karvutė baigia užtrūkti.

Nekalbū apie senuosius lietuvius atžagareivius, bet ir naujieji ateiviai tiems jų visokiems minėjimams ir mitingams darosi vis šaltesni. Vis rečiau ir rečiau ima juos lankyti, po mažiau aukoti... O kai kurie tiesmukai net jau sako: pasikarkite su tuo savo "laisvinimu"!

Bet "laisvintojai" ne iš bet kokio molio nulipdyti. Sugalvojo organizuoti "Tautos Fondo rėmėjų būrelius" po dešimtį žmonių, ir kad kiekvienas kasmet duotų Lietuvos "laisvinimui" mažiausia po \$10.

Vadinas, kad ir neisite į minėjimus, susirinkimus bei parengimus, trauk jus paraliai! Tik duokit kasmet po dešimkę.

— S. J. Jokubka

Apie "Aukso žąsį"

Aną dieną montreališkė B. Pūkelevičiūtė atvežė į Brooklyną savo "Aukso žąsį" — filmą, sukurtą pagal brolių Grimų pasakas.

Apie šį filmą esu skaitęs anksčiau, bet, man rodosi, brukliniškis Jonas Valaitis

ŠYPSENOS

Viskas atbulai

Studentams buvo duota užduotis paskambinti dešimčiai šeimynų vakare ir paklausti tėvus, ar jie žino kur jų vaikai.

Kitą dieną vienas iš jų davė sekantį atsakymą:

"Aš skambinau dešimčiai namų ir visuose atsakė telefoną vaikai, kurie nežinojo, kur jų tėvai yra tuo metu".

Jis turi būti

Aštuniolikametė mergaitė ruošėsi pasimatymui su nauju vaikinu pirmu sykiu. Tėvas rūpinosi, kad kas neatsitiktų.

"Ar jis geras vairuotojas?" klausė jis dukrą.

"Taip", atsakė mergina. "Jis turi būti geras, nes jei dar sykį areštuotų, tai jis netektų leidimo vairuoti automobilių".

Jis savo atlieka

"Nesuprantu, kaip jūs galite taip gražiai sugyventi?" stebėjosi draugas. "Tur būt tu niekad nesipriešini savo žmonos užgaidoms".

"O, kartais ir labai priešinuos, bet aš visuomet leidžiu jai pasakyti paskutinį žodį".

"Vienybėje" duoda tikrai taiklias savo ir kitų pastabas.

Girdi, "filmas per tamsus... pinigas, laikas, lietuviu gabumai panaudoti tarptautinei pasakai, kuri neseniai buvo daug prašmatniau Amerikos teatruose suvaidinta... lietuvių veikalai visai nenaudojami filmams... šis filmas dabarties jaunimui nesuprantamas..."

Gera, kad p. Valaitis tai pasako atviriau už kitus.

Reiktų B. Pūkelevičiūtei priminti ir tai, kad šis jos filmas nebuvo joks Amerikos atradimas, nebuvo pirmas lietuviškas mėgėjiškas bandymas. Prieš kurį laiką filmininkas J. Klimas, atsimename, buvo sukūręs operos "Birutės" filmą, dargi ir spalvotą. Taip pat išleido jis ir "Kuprotą oželį".

— R. Mizara

WINNIPEG, Man. — KanaDOS Darbininkų Kongreso konvencija čionai didele didžiūma balsų nutarė priimti atgal į Kongresą Seafarers International Union of Canada.

Šiai unijai vadovavo Harold Banks, kuris buvo įgabentas Kanadon sudaužymui kovings jūrininkų unijos, bet paskui ne tik pašalintas, bet dar nuteistas į kalėjimą už naudojimą smurto prieš kitos unijos lyderius. Pati unija buvo perduota į valdžios paskirtų kontrolierių rankas.

Montrealo žinios

Išleistuvių Banketas

Kai šiuos žodžius skaitysite, tai mūsų kolonijoj plačiai žinomas tautietis, ilgametis pažangaus judėjimo narys ir nuoširdus rėmėjas Mečiulovas Spaičys bus jau vidurkelyje į tėvynę, kurią paliko prieš desėtkus metų, nuolatiniam apsigyvenimui. Jam pirmajam tenka laimė išplaukti tarybiniu laivu "Aleksandras Puškinas" 30 d. balandžio.

Jo išvykimo proga, balandžio 23 d. Lietuvių Literatūros Dr-jos pastangomis, kuriai jis ilgus metus priklausė, buvo suroštos išleistuvės J. ir P. Skripkų rezidencijoj, dalyvaujant jo asmeniniams ir idėjiniams draugams. Atsisveikinimo kaibas pasakė ne tik jo artimaj asmeniniai draugai, buvę kaimynai iš Lietuvos, bet taip pat ir organizacijų atstovai, kurioms jis priklausė: t. b.: LLDr-jos, Pašalpinės Sūnų ir Dukterų Dr-jos, Taikos komiteto, darbo unijos ir iš darbo vietės. Visi linkėjo geros kelionės ir laimingai įsikurti tėvynėje. Kai kurios organizacijos ir pavieniai jo artimieji su linkėjimais įteikė ir dovanėlių. Nuo LLDr-jos ir dalyvių vardu buvo įteikta "amžinoji" plukna su pašėliu ir autografas su išleistuvių dalyvių parašais.

Išleistuvių vakaras praėjo labai įspūdingai. Svečių atsilankė tiek, kiek patalpos leido. Šeiminių, vadovybėje V. Verbylienės, paruošė puikias vaišes, o vyrų nesigailėjo aptarnauti su gėrimais. Baigiantis banketui, paskutinį padėkos ir atsisveikinimo žodį tarė Mečys.

Rengėjai prašo jų vardu tarti didelį padėkos žodį šeiminiškams už patalpą, šeiminiškams ir vyrams už pasidarbavimą, skanumynų aukotojoms už jų aukas, o Mečiui palinkėti laimingos kelionės.

Apleido Montrealą

Ilgamečiai šios kolonijos tautiečiai, anksčiau buvę pažangių organizacijų veikėjai, Bronius ir Elena Juraičiai, senatvėje nusprendė pakeisti gyvenamą vietą. Pora savičių atgal per-

sikėlė gyventi į kaimą. Linkiu laimingai įsikurti.

Ligoninė

Rosemontietis Vladas Kavalas gavo širdies ataką ir paguldytas į žydų ligoninę.

Taip pat susirgęs ir Vladas Labūnas, kuris gyveno St. Calixte.

Genienei padaryta operacija pas Robinovičių.

Linkiu greitai pasveikti.

Susilaukė Dukterę

Rosemontiečiai Lester ir Bertha Luce (St. ir E. Pečiulaičių dukter) ir vilasaliečiai M. ir A. Smilsky (K. Radeckų dukter) susilaukė po dukrelę. Abiejį tėvai, o ypatingai tėvukai labai džiaugiasi šiomis ankstyvojo pavasario "garnio" dovanomis.

Priešvedybinė Partija

Kovo 24 d. Vytauto Klubo svetainėje įvyko didelė priešvedybinė partija dėl J. Mačionytės, kurios vestuvės su A. Balčiūnu įvyks rudenį. Jaunoji apdovanota gražiomis dovanomis, o viešnios puikiai pavaišintos.

Lankėsi Čia

Buvusios montrealietės, o dabar gyvenančios kaimė, buvo atvykusios į seną tėvynę dalyvauti J. Mačionytės partijoj. K.

HULL, Que. — Čia medinio dviejų aukštų namo gaisre sudegė 8 maži vaikai.

Namas užsudegė 10 minučių po motinos išėjimo į bingo partiją. Dvi vyresnės mergaitės, 14 ir 12 metų amžiaus, žiūrėjo televizijos, kai gaisras kilo. Joms pavyko pabėgti nuo gaisro.

OTTAWA. — Kanados Farmerių Sąjunga siūlo nacionalizuoti CPR geležkelius.

Ji sako, kad nacionalizavus ir sujungus su CNR, būtų sutalpoma daug pinigų ir suteikiamas geresnis patarnavimas.



Mažoji vilnietė Reginutė savo darželyje

Taika ant žemės... Taika Vietname

"Kiekvieno žmogaus teisė gyventi sąlygojasi su pareiga išlaikyti ją". — Popiežius Jonas XXIII. Pacem in Terris.

Bėgyje dviejų metų, kurie praėjo nuo Švento Tėvo mirties, Jungtinės Valstijos vis giliau įsivėlė į karą Pietryčių Azijoje, į karą, kuriame daugelis tūkstančių žuvo, kuriame tęsiasi koncentracija kariuomenės ir ginklų, į karą, kuriame pavojus visuotino, net ir nuklinio, karo nuolatos didėja.

Kaip katalikai ir amerikiečiai, mes, pasirašiusieji po apeliacija, nebegalime tylėti žiūrėdami, kokią rolę lošia mūsų tauta šiame broliškame kare. Todėl mes pareiškiame, visai neabejodami mūsų valdžios lyderių nuoširdumu, kad mes tikime, jog šis karas yra moraliai nepateisinamas, objektyvus laužymas Dievo įsakymų ir išdavystė mūsų nacionalinės tradicijos gerbti demokratinį procesą...

Karas Vietname tokiu būdu paleido į darbą ginklus ir taktikas, kurie nesuderinami su natūraliais ir Evangelijos įstatymais. Mes tikime, kad žmonės su sąžine negali nei ginti nei remti tokį karą...

Birželio 24 dieną, 1965 metais, popiežius sakė, "Mūsų širdys plyšta dėl pralieto kraujo ir griauinančios kovos, kuri duoda Vietnamo žmonėms tiek daug kančių. Mes norime saukti protingiems žmonėms, 'Reikia sulaikyti, kol dar yra laiko. Kibirkštis, laiku neužgesinta, gali išsauti tokią ugnį, kurios negalima įsivaizduoti'."

Pagrindiniai pasiūlymai

Pagal bažnyčios mokymą, individualai gali atsisakyti tarnauti karuose, kuriuos jie laiko neteisėtais. Augantis skaičius katalikų prieina šios išvados, kas liečia Vietnamo

karą. Mes pareiškiame savo solidarumą jiems, ir mūsų pasiryžimą padėti jiems visais būdais.

Mes šaukiame prie ryžtingų, drąsių pastangų sulaikymui karo. Mes kviečiame visus geros valios žmones, o ypatingai mūsų brolius katalikus ir Amerikos katalikų vyskupus, duoti savo moralę paramą taikos pastangoms.

Mes prašome, kad Nacionalis Išsiluosavimo Frontas būtų laikomas teisėta ir reikalinga partija derybose. Toks prašymas, be abejonės, nėra užgyrimas NIF politinių siekių, neigi priemonių, kurias jis nau-

doja atsiekimui jų.

Mes prašome, kad Jungtinės Tautos būtų formaliai prašomos išsikviesti ir tarpininkauti ginčuose, ir sudaryti neprigulmingą, militariniai prie nieko nepriklausantį Vietnamą, kokio siekė Genevos 1954 metų paktas.

Mes prašome tuojaus sulaikyti bombardavimus Šiaurės ir Pietų Vietname.

Mes prašome, kad Jungtinės Valstijos aiškiai nurodytų savo atsakomybę kaip pabėgėliams iš Šiaurės Vietname, taip ir tiems, kurie susidėjo su įvairiais Saigono režimais. Su energija ir sumanumu nuteriotas kraštas turi būti atstatytas, atsakomingsos politinės ir socialinės struktūros sudarytos, ir saugumas neapsaugotų ir nekaltų karo aukų užtikrintas.

Ant galo, mes kreipiamės į Amerikos katalikus atsiliepti pilnai į popiežiaus Jono žodžius atsikreipime **Pacem in Terris** — į žodžius politinio subrendimo, altruizmo ir pasiaukojimo. "Visi geros valios žmonės turi didelę pareigą, vyriausiai pareigą atsteigti žmogiškos šeimos santykius tiesoje, teisybėje, meilėje ir laisvėje... Lai Dievas pašalina iš žmonių širdžių tai, kas sudarytų pavojų taikai. Lai Jis transformuoja žmones į tiesos, teisybės ir broliškos meilės liudininkus".

The Catholic Peace Fellowship of the Fellowship of Reconciliation

(Ištraukos iš skelbimo, tilpusio Ave Maria, JAV katalikų savaitraštyje, po kuriuo pasirašė šimtai katalikų mokytojų, rašytojų ir spoksmonių, gruodžio 18, 1965 metais.)



Adrienne Poy Clarkson, viena iš Kanados televizijos programos Take 30 vedėjų. Ji kilusi iš Hong Kongo.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

ZOR

Vadi
kai ju
kas jė
klastin
tai jus
žmonės
ir tvirt
užnom
mos. K
Jei sūt
pilielij
te ant
džianti
turi tr
plotas
turite
kojos.
tuo pa
skriauc
tą; jei
šuliny
jate jė
kainas
ka; jei
jį nuod
kote g
džioti;
dorovin
ti iš jo
nate už
nelaimė
mentą
pras ir
užgavo
sa savc
dumą
provinc
jus ran
Bet
sienų,
muoti
Pasitun
leno še
žiemos
sivežė
pročių.
burte b
jo žmo
damies
Neskla
jo ir p
Ralfi
kišdam
nia De
Ralfą
ar ben
prieš F
vokė, k
teisingi
laikysė
esant,
dymas,
net pas
tai pad
vengė l
mų; kie
silikusi
vo apie
sai aps
prantęs
delikatr
išgauti
gė nu
meilum
gumą. E

ŽORŽ SAND

Vertė P. Klimas

INDIANA

Apysaka

(Tąsa)

Vadinasi, jūs asmeniškai juos įeidžiariate, užgaunate, kas jiems brangiausia, esate klatingas ir pavojingas. Už tai jus patrauks atsakomybėn žmonės, visiškai nepažįstami, ir tvirtins, kad jūsų nepadorios užuominos buvo jiems taikomos. Ką čia dar jums pridėti? Jei sutiktumėt kada nors tokį pilietį, dieve gink, neatsistokite ant jo šėšlio, net saulei leidžiantis, kai žmogaus šėšelis turi trisdešimt pėdų; visas tas plotas jo nuosavybė, ir jūs neturite teisės ten pastatyti savo kojas. Jeigu jūs kvėpuojate tuo pačiu oru, kaip jis, jūs jį skriaudžiariate, alinate jo sveikatą: jei atsigeriate iš jo šulinio, šulinys išdžiūsta; jei prekiaujate jo provincijoje, keliate kainas prekėms, kurias jis perka; jei pasiūlote tabako, jūs jį nuodijate; jei jo dukterį laikote gražuole, norjite ją suvedžioti; jei pagiriate jo žmonos dorovingumą, norite pasityčioti iš jos ir iš tikrųjų ją niekinate už jos nemokšiskumą; jei nelaimė, pasakykite komplimentą jo namuose, jis jo nesupras ir visiems plepės, kad jį užgavote. Išsinesdinkite su visa savo manta kur į miško glūdimą arba į tyrus. Tik tai ten provincijos miesčionis paliks jus ramybėje.

Bet ir čia, tarp Paryžiaus sienų, provincija nesiliovė kamuoti tos nelaimingos šeimos. Pasiturinčios Fontenblo ir Meleno šeimos buvo atvykusios žiemos praleisti sostinėje ir atsivežė su savimi provincijos įpročių. Tie maionūs pažįstami burte būrėsi aplink Delmarą ir jo žmoną, visokeriškai stengdamiesi sujauti jų santykius. Nesklandumai didėjo, nemažėjo ir priešiški užsispyrimai.

Ralfas protingai darė, nesikišdamas į jų nesutarimus. Ponia Delmar buvo bejartanti Ralfą kiršinus vyrą prieš ją ar bent norėjus nustatyti jį prieš Remoną, bet greit susivokė, kad tokie kaltinimai neįsisingi. Visad rami pulkininko laikysena, ponui de Ramierui esant, buvo neginčijamas įrodymas, kad pusbrolis tylėjo. Ji net pasijuto privalanti jam už tai padėkoti, bet Ralfas vengte vengė kokių nors pasiaiškinių; kiekvieną kartą, kai ji, pasilikusi viena su juo, mėgindavo apie tai užvesti kalbą, jį saiai apsimedavo nieko nesu-prantęs. Klausimas buvo toks delikatinas, kad ponia Delmar nedrįso nė užuominom ką nors išgauti iš Ralfo; ji tik pasistengė nuosirdžiu palankumu ir meilumu parodyti savo dėkingumą. Bet Ralfas tarytum ne-

kreipė dėmesio į tai, ir Indianos savigarbą kentėjo dėl tokio išdidaus jo pasišventimo jai. Ji baiminosi nusikaltusios moters vaidmens, moters, kuri ieško atšauraus liudininko užtarti; ji vėl atvėso ir ėmė varžytis vargšo Ralfo. Jai pasirodė, kad jo elgesys šiuo atveju tesas jo egoizmo pareiškima, kad jis ją tebemyli, bet nebeberbia; kad jos draugija jam reikalinga tik prasiblaškyti, kad jis apsipratęs jos namų aplinkoje ir pamėgęs jos nuolatinį rūpinimąsi juo. Ji net įskalbėjo, kad jam visiškai netgi nesvarbu, ar ji kalta prieš vyrą ir prieš savo sąžinę.

„Štai kaip jis-nekenčia moterų, — manė ji, — jo akyse jos tėra naminiai gyvuliai, kurių pareiga valyti ir tvarkyti namus, ruošti valgi ir padavinti arbatą. Jis nelauko sau garbe su jomis diskutuoti. Jų klaidos negali jo jaudinti, nebent jos jį asmeniškai klūdytų arba trikdytų materialinius jo gyvenimo reikalus. Mano širdis Ralfui nereikalinga. Svarbu tiš kad mano rankos moka jam pataisyti mėgstamą pudingą, paskambinti arfa; kas jam mano meilė kitam, mano slaptas nerimas, mano nekantravimas po tuo jungu, kuris mane selgia? Aš tesu jo tarnaitė, ir jis nieko daugiau iš manęs nereikalauja“.

Indiana nebepriekaištavo Remonui; jis taip nevykusiai gynėse, kad jai baugu pasidarė galutinai įsitikinti jo kaltumu. Ji ne tiek bijojo būti apvilta, kiek apleista. Ji negalėjo netikėti juo, nelaukti tos ateities, kurią jis žadėjo. Jai įgriso gyvenimas tarp Delmaro ir Ralfo, ir jeigu ji nebūtų tikėjusi netrukus ištrūkti iš tų dviejų asmenų valios, ji būtų taip pat nusiskandinusi. Ji dažnai apie tai galvojo: Jeigu Remonas elgtųsi su ja kaip su Nuna, jai nebūtų kitokios išeities iš nepakenčiamos jos padėties, kaip pasekti Nuną. Ta mintis ją visur persekiojo, ir ji kažkaip ją mėgdavosi.

Tačiau artinosi metas išvažiuoti. Pulkininkas, atrodė, mažiausiai besitikėjo pasipriešinimo, apie kurį svajojo jo žmona; kasdien jis tvarkė savo reikalus; kasdien mokėjo skolas. Ponia Delmar ramiai sekė tą ruošą, pasikliaudama savo drąsa. Ji taip pat ruošėsi kovai su sunkumais. Ji iš anksto pasistengė užsitikrinti savo tetos, ponios de Karvachal, paramą ir pasisakė jai labai nenorinti važiuoti. Senoji markizė, kuri savo salono patrauklumą tikėjosi, nieko pikto ne-

galvodama, paremti savo dukterėčios grožiu, pareiškė pulkininkui, kad jis privalas žmoną palikti Prancūzijoje; kad būtų žiauru ją varginti ir leisti į pavojingą kelionę, kai jos sveikata tik neseniai pagerėjusi; žodžiu, kad jo pareiga darbuotis jos labui, o Indianai reikia likti prie savo senosios tetos ir ją prižiūrėti. Iš pradžių ponas Delmaras žiūrėjo į tuos įtikinėjimus kaip į senos moters tauškalus, bet jau rimtesnį dėmesį turėjo atkreipti, kai ponia de Karvachal jam aiškiai davė suprasti nuo to pareisiant paveldėjimą. Nors Delmaras mėgo pinigą kaip kiekvienas, kuris visą gyvenimą pluša, kad tik daugiau jo susikrautų, jis betgi turėjo ir savigarbos; jis griežtai atšikrino ir pareiškė, kad žmona važiuosianti su juo drauge. Markizė niekaip negalėjo patikėti, kad protingas žmogus nepripažintų absoliučios pinigų valdžios, ir todėl nemanė, jog tai galutinis pono Delmaro žodis; ji toliau kurstė dukterėčią priešintis, žadėdama apkūsti ją žmonėse savo atsakomybės skraiste. Tik nuo intrigų ir ambicijų atdiržusi, šventumu besidangstanti veidmainiška siela galėjo užmerkti akis ir nematyti tikrųjų Indianos pasipriešinimo motyvų. Jos meilė de Ramierui tebuvo paslaptis tik tai vyrui; bet kadangi ji dar nesukėlė viešo skandalo, tai apie ją buvo kalbama tik pašnibždomis, ir ponia de Karvachal apie tai konfidencialiai pranešė keliolika asmenų. Pašnibždomis senė buvo patenkinta: ji tik to ir norėjo, kad jos dukterėčia aukštuomenėje įeity į madą, ir Remono meilė buvo graži pradžia. Tačiau ponia de Karvachal nebuvo Regentūros laikų būdo; Restauracija įnešė į tų moterų laikyseną padarumo prievolę; o kadangi karaliaus rūmuose buvo reikalaujama bebrūkštingo elgesio, markizė labiausiai nekenčė skandalo, kuris žudąs ir skurdinąs. Ponios Diubari laikais ji būtų buvusi ne tokia principinga; prie dofinės ji nėsidarė pedantė. Bet tokia ji buvo tik iš naviršiaus, dėl žmonių akių. Ji piktinosi viešumon išėjusiais nusizengimais, o prieš pasmerkdamą intrigą, visada laukdavo jos išdavų. Ji atleisdavo neįtikimybę, jei tai lėkdavo tarp keturių sienų. Ji atvirsdavo ispane, teisdama aisras už uždarytų langinių, bet jos požiūriu nusikaltėlis tebuvo tasai, kuris afišavosi gatvėje praeivių akivaizdoje. Todėl Indiana, jausminga ir skaisti, įsimylėjusi ir santūri, buvo labai jai pravarti asmenybė, ir rodytina, ir išnaudotina; tokia moteris, kaip ji, galėjo pavergti įtakingiausias galvas šioje veidmainiškoje visuomenėje ir atsipirkti pavojams, vykdydama delikačiausius pavidimus. Buvo kuo paspekuliuoti, apsidraudus tokios tyros sielos ir tokios karštos galvos atsako-

mybe. Vargšėlė Indiana! Laimė, kad lemtis sužlugdė visus tuos užmojus ir patraukė Indianą į vargų kelią, kur siaubinga tetos globa jos nepasiekė.

Remonas visai nesidomėjo jos ateitimi. Jam ši meilė jau buvo iki kaklo įkyrėjusi, pabodusi. Nuobodulys gi yra jau paskutinis nykstančios meilės laipsnis. Bet Indiana tomis paskutinėmis dienomis dar nebuvo praradusi savo svajų.

Vieną rytą, parėjęs iš baliaus, Remonas rado ponį Delmar savo miegamajame. Ji buvo atėjusi pusiaunaktį ir išstasas penkias valandas jo laukė. Buvo šalčiausias metų laikas; Indiana drebėjo prie užgesusio židinio, galvą parėmusi rankomis, nerimaudama su tuo niūrių kantrumu, kurio ją buvo išmokęs jos gyvenimas. Ji pakėlė galvą, išvydusi jį įeinant, ir Remonas apstulbęs nepastebėjo jos išbalusiam veide nei apmaudo, nei priekaišto.

— Aš jūsų laukiau, — tarė ji švelniai. — Kadangi jau trys dienos kaip jūs nesilankote, o per tą laikotarpį atsitiko dalykų, apie kuriuos jūs turite būti nedelsiant painformuotas, aš vakare išėjau iš namų jums apie tai pranešti.

— Koks neatsargumas! — tarė Remonas, rūpestingai uždarydamas duris. — Juk mano tarnai žino, kad jūs čia! Jie man pasakė.

— Aš nesislėpiau, — atsakė ji šaltai. — ir jūsų žodis čia visai ne vietoje.

— Aš pasakiau neatsargumas, o turėjau pasakyti beprotystė.

— O aš pasakyčiau drąsa. Bet nesvarbu, klausykite. Ponas Delmaras po trijų dienų ketina važiuoti į Bordo, o iš ten į kolonijas. Mudviejų buvo susitarta, kad jūs mane apsaugosite nuo smurto, jei vyras mėgintų jį pavartoti; nėra abejonės, kad taip bus, nes aš vakar vakare pasisakiau, ir jūs mane užrakino miegamajame. Aš išlindau pro langą; mato te, mano rankos kruvinos. Dabar jis, gal būt, manęs ieško; bet Ralfas Belvire, ir jis negalėjo pasakyti, kur aš esu. Aš nutariau slėptis ligi ponas Delmaras nuspręs mane palikti ramybėje. Ar jūs apgalvojote, kaip nuslėpti ir apdrausti mano pabėgimą? Jau seniai aš negalėjau su jumis vienu pasimatyti ir nežinau jūsų nusiteikimo; bet vieną kartą, kai pabejojau jūsų nusistatymu, jūs pasisakėte nesuprantąs meilės be pasitikėjimo; dar pabrėžėte, kad niekad nebuvote suabejojęs manimi, įrodinėjote, kad mano nepasitikėjimas neteisingas; ir tada aš, bijodama būti menkesnė už jus, išsižadėjau vaikiškų įtarinėjimų ir tūkstančio moteriškų užgaidų, kuriuos suteršia meilė. Aš kantariai keitėjau, nesiskųsdama, kad jūsų vizitai buvo tokie trumpi, kad mudu negaudavom dviese pasisėkėti, kad

jūs atrodėte vengias atverti man širdį; aš pasitikėjau jums. Apvaizda tebūnie liudininkas; kai nerimas ir baimė imdavo graužti man širdį, aš vaikydavau nuo savęs tas nelėmtas mintis, kurias laikiau nusikalstamomis. Išmušė valanda, šandien aš atėjau atpildo už savo pasitikėjimą; sakykite, ar jūs priimate mano auką?

Krizė buvo ūmi; Remonas pajuto nebeturįs drąsos toliau veidmainiauti. Sutrikęs ir įtūžęs, kad pakliupo į savo paties spąstus, jis pametė galvą ir ėmė jūliai plūstis.

— Jūs beprotė! — suriko jis, klustelėdamas į fotelį. — Kur jūs susapnavote tokią meilę? Kokiam kambarinėms skirtame romane jūs išskaitėte tokius visuomenės papročius, melžiamoji?

Paskui jis nutilo, susigriebė buvęs perdaug šurkštus ir ėmė galvoti, kaip čia kitais žodžiais tą patį pasakius ir nusiskračius ja be užgaulių.

Bet ji liko rami, pasiryžusi viską išklausti.

— Kalbėkite, — tarė ji, sudėdama rankas ant širdies, kuri vis silpniau ir silpniau plakė, — aš klausau; jūs turite, be abejonės, daugiau ką man pasakyti.

„Dar teks įtempti vaizduotę, dar teks suvaidinti vieną meilės sceną“, — pamanė Remonas.

Ir, žvaliai atsistojęs, prabilo:

— Niekuomet, niekuomet aš nepriimsiu tokios aukos. Sakydamas, kad tesėsiu tau padėti, aš gyriausi, Indiana, arba, tikriau, aš apsimėčiau, nes tik niekšas gali nuplėšti garbę mylimai moteriai. Nepažindama gyvenimo, tu nesuvokėi tokio sumanymo svarbos, o aš iš baimės tave prarasti apie tai nepagalvojau... .

— Užtat dabar viską labai greit apgalvojote, — tarė ji, ištraukdama ranką, kurią jis norėjo paimti.

— Indiana, — toliau kalbėjo jis, — argi nematai, kad savo heroizmu tu stumi mane į negarbę, kad mane smerki už tai, kad aš noriu likti vertas tavo meilės? Ar begalėtum mane dar mylėti, naivi ir neprityrusi moteriške, jeigu aš paaukočiau savo malonumui, savo interesams tavo gyvenimą ir tavo gerą vardą?

— Jūs pats sau prieštaraujate, — tarė Indiana, — jeigu aš, būdama su jumis, nešu laimę jums, tai kodėl jūs bijote viešosios nuomonės? Ar ją branginate daugiau už mane?

— Ak, ne dėl savęs aš jos paisau, Indiana!...

(Bus daugiau)

TORONTO. — Taip vadina-mos karališkos komisijos, kuriuos tyrinėja įvairius klausimus (pavyzdžiui, dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo komisija), per penkis metus išleido valstybės pinigų \$13,000,000.

Hamiltono žinios

Mirė A. Naruševičius

Po sunkios ligos mirė Alekas Naruševičius, sulaukęs 61 metų amžiaus. Nuliūdime liko žmona Janė, duktė Eilyn, du broliai Lietuvoje, sesuo Lenkioj, pusbrolis ir dėdė Montreale. Buvo palaidotas Toronte Mt. Pleasant kapinėse.

Naruševičiai seniau gyveno Montreale. Alekas dirbo Vytauto klube. Atvykę į Hamiltoną, vertėsi hotelio bizniu.

Buvo pašarvotas Hamiltone, kur aplankė labai daug jo pažįstamų ir draugų iš Hamiltono ir apylinkės, Toronto ir iš Montreale. O karstas tiesiog skendėjo tarp gyvų gėlių buketų. Tarp kitų buvo gražus buketas ir nuo Vytauto Klubo iš Montreale.

Į kapines palydėjo taipgi skaitlingas būrys žmonių. O po laidotuvių visi dalyviai buvo pakviesti į banketų salę ir pavaišinti pietumis.

Svečiai iš Montreale

Sąrašyje su A. Naruševičiaus laidotuviams čia lankėsi bent aštuoni montrealiečiai. Juozas Naruševičius, Vincas Račys (velionies giminės), N. Krisčiūnienė, A. Juškieš, J. Mačioniai, A. Švedas ir automobilio vairuotojas, kurio pavardės nepasizymėjau ir už miršau. Prašau atleisti.

Ta proga jie aplankė savo draugus bei gimines, pasiekda-

mi net tolimus nuo Hamiltono miestelius.

Sirgo A. Petroničiai

Prieš porą savaitių buvo sunkiai susirgęs Augustas Petronis siaučiančiu Flu, o netrukus ta pačia liga susirgo ir jo žmona.

Dabar jau ligos krizį pergyvenę ir sveiksta.

Linkiu greitai pilnai pasveikti.

Rep.

SDKLSPD Centro Komiteto Pranešimas

Visoms grupoms ir pavieniams nariams

Kadangi nelaukta mirtis išskyrė iš mūsų tarpo mūsų mylimą draugą, atėmė iš mūsų draugijos Centro Komiteto sekretorių Praną Gutauską, tai, Centro Komiteto tarimu, nauju sekretorium paskirtas J. Kevėža.

Todėl visos kuopos ir pavieniai nariai visais draugijos reikalais kreipkitės šiuo adresu: J. Kevėža, 11 A Delaware Ave., Toronto 4, Ontario. Pinių perlaidas išrašykite P. Pajuodžio vardu.

Užimdamas sekretoriaus pareigas, kreipiuosi į kuopų valdybas ir pavienius narius prašydamas kooperacijos visais draugijos reikalais. Ypatingai prašau pašalpos reikalavimo blankas užpildyti pilnai, atsakant į visus klausimus. Tuomi

palengvinsite Centro Komitetui išspręsti pašalpos išmokėjimo reikalą ir išvengti įvairių nesusipratimų. Aš stengsiuosi dirbti, kiek išgalėsiu, dėl draugijos ir narių gero.

J. Kevėža

SDKLSPD CK Sekr.

TORONTO. — Toronto Coordinating Committee to End the War in Vietnam ruošia demonstraciją gegužės 7, išreikšimui protesto prieš pelnagrobystę parduodant JAV militarus produktus.

Demonstracija prasidės nuo parlamento rūmų Queens parke 1 valandą ir eis iki naujo City Hall.

Paniekino Patys Savo Darbą

Tėviškės Žiburiuose su pasigardžiu rašoma, kad "Sov. Sąjungos parlamentinės delegacijos pirmininkas J. Paleckis, dalyvavęs tarpparlamentinės unijos suvažiavime Australijoje, pasirašė po peticija, prašancia Jungtines Tautas išlaisvinti Lietuvą iš rusų okupacijos".

Girdi, jam sustojus Sidnejaus aerodrome, spaudos konferencijos metu viena šešiolikametė lietuvaitė "paprashė jį autografo. Jis mielai sutiko pasirašyti. Paskui paaiškėjo, kad jis pasirašė ant lietuvių jaunimo peticijos Jungtinėms Tautoms".

Mergaitė pasidžiaugus, kad peticija apkeliaus visą pasaulį.

Kas kaltas už tai, ar pati mergaitė, ar jos auklėtojai, mes nežinome. Bet toks jos pasielgimas pažemina ne tik mergaitę, bet ir visą to jaunimo darbą. Apgavingu būdu išgavimas parašo nedaro garbės niekam.

Jeigu mergaitė būtų paaiškinus Paleckiui, kad jis pasirašo po peticija, būtų kitas dalykas. Bet ji nepaaiškino. Ji prašė autografo. O autografai nesirašomi po peticijomis.

Beje, Jungtinių Tautų čarteris sako, kad Jungtinės Tautos pripažįsta teisę visiems žmonėms pasirinkti tokią valdžią, kokia jiems patinka. Jos neturi teisės diktuoti, kas Lietuvoje turi valdžią sudaryti. Veltui ponai eikvoja savo energiją ir pinigus.

"Syriaus" Produkcija - 32 šalyse

KLAIPEDA. — "Syriaus" gamykloje ruošiamą eilinę elektros elementų siunta į Afrikos respublikas. Tai elementai, skirti matavimo prietaisams ir specialiai pritaikyti darbui tropinėse sąlygose.

Lietuviški elektros elementai dabar eksportuojami į 32 pasaulio šalis. Jie siunčiami į Korėją, Australiją, Indiją, Kubą, Vietnamą, Angliją, Suda-

na, Alžyriją, Maroką ir daugelį kitų valstybių.

Paklausa elementams su "Syriaus" fabriko ženklu užsienyje kasmet vis auga. Jei gu pernai fabrikas eksportavo į užsienio šalis 2 milijonus 500 tūkstančių įvairių elementų, tai šiais metais vien kišeninių baterijų bei elementų tranzistoriniams imtuvams maitinti bus eksportuota 3 milijonai 250 tūkstančių.

AMERIKIEČIAI TURI JAU 250,000 KARIŲ

SAGON. — Jungtinės Valstijos jau pasiekė ketvirtadalio milijono karių Pietų Vietname. Dešimtis tūkstančių atsuntė Pietų Korėją.

Nuo sausio 1 dienos, 1961 metų, amerikiečiai Vietname neteko 3,082 užmuštais. Sužeistų skaičius neskelbiamas.

Apsilankykite savo tėvynėje ir pas gimines

BALTIJOS ATOSTOGŲ TURE

Nuo liepos 14 d. iki rugpjūčio 4 d., 1966 m.

Lietuvių grupės ture kelionė orlaiviu nuo Montreale iki Leningrado-Vilniaus ir atgal kainuos tik \$857.00 asmeniui.

Norinčius vykti prašome užsiregistruoti mūsų įstaigoje pas N. Wasilewitch ne vėliau gegužės 15 d.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:



Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas.

Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v.

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau

Bifocals — \$19.00 ir daugiau

(Įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Liseuskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto